

Zespół Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu
Sekcja Instrumentów Smyczkowych i Gitary

WYMAGANIA EDUKACYJNE - SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA

Wydział: *instrumentalny*

Specjalność: *gitara*

Cykl: *sześćioletni*

KLASA I:

Umiejętności techniczne do opanowania:

- Znajomość nazw części gitar
- Opanowanie prawidłowej postawy
- Poznanie podstawowej notacji nutowej
- Opanowanie układu gry prawej i lewej ręki
- Umiejętność wydobycia dźwięku przy zachowaniu swobodnego aparatu gry
- Znajomość podstawowych technik (arpeggio, tirando)
- Opanowanie umiejętności koordynacji pracy obu rąk
- Znajomość dźwięków na chwytni (gryfie) do III progu włącznie
- Przyswojenie podstawowych elementów obycia estradowego
- Znajomość podstawowych zasad czyszczenia i konserwacji instrumentu

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

W klasie pierwszej cyklu sześćioletniego nie ustala się minimum programowego. Nauczyciel indywidualnie zwraca uwagę przede wszystkim na prawidłową postawę i aparat gry, dostosowując ilość przerobionego materiału do możliwości ucznia.

Metody weryfikacji postępów:

Styczeń : występ publiczny na koncercie *Mój Pierwszy Koncert* :

- utwór dowolny

Maj: Występ publiczny

- utwór dowolny

W klasie I nie przewiduje się egzaminu promocyjnego. Ocenę roczną wystawia nauczyciel przedmiotu głównego.

KLASA II:

Umiejętności techniczne do opanowania:

- Umiejętność posługiwania się prawidłowym aparatem gry
- Rytm punktowany
- Gra w dwudźwiękach
- Flażolety naturalne
- Znajomość dźwięków na chwytni (gryfie) do V progu włącznie
- Zmiany pozycji
- Rozpoczynanie i kończenie frazy
- Znajomość podstawowych technik (arpeggio, tirando, legato,)
- Sprawna znajomość notacji muzycznej
- Umiejętność samodzielnego rozczytania prostego tekstu nutowego
- Umiejętność czyszczenia i konserwacji instrumentu
- Strojenie instrumentu z pomocą urządzenia elektronicznego lub aplikacji

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

- 2 gamy i kadencje: 1 durowa i 1 molowa (równoległa) w obrębie dwóch oktaw; zakres do jednego znaku przykluczowego
- ćwiczenia z podręczników gry na gitarze wynikających z bieżącego toku nauczania
- 4 etiudy zróżnicowane technicznie
- 4 utwory dowolne zróżnicowane pod względem charakteru i okresu powstania
- 2 duety wykonywane z nauczycielem, lub z innym uczniem
- ćwiczenia techniczne wyrabiające biegłość lewej i prawej ręki (do wyboru nauczyciela prowadzącego).

Metody weryfikacji postępów:

I semestr : przesłuchanie półroczne z następującym programem:

- gama, kadencja
- dowolna etiuda
- utwór dowolny
- utwór w duecie nauczycielem lub innym uczniem

II semestr: egzamin promocyjny z następującym programem:

- gama, kadencja
- dowolna etiuda
- utwór dowolny
- utwór w duecie nauczycielem lub innym uczniem

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA III:

U m i e j ę t n o ś c i   t e c h n i c z n e   d o   o p a n o w a n i a :

- Znajomość dźwięków na chwytni (gryfie) do VII progu włącznie
- Znajomość podstawowych technik (arpeggio, tirando, apoyando, legato, malé barre)
- Flażolety naturalne
- Rozwijanie niezależności palców lewej ręki
- Znajomość dźwięków na chwytni (gryfie) do VII progu włącznie
- Eksponowanie jednego głosu
- Umiejętność frazowania i realizacji kontrastów dynamicznych
- Umiejętność wibracji
- Kształtowanie wrażliwości na właściwe brzmienie gitary
- Umiejętność samodzielnego rozczytania tekstu nutowego
- Umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów

M i n i m u m   p r o g r a m o w e :   (d o   r e a l i z a c j i   w   c i ą g u   r o k u):

- 2 gamy i kadencje: 1 durowe i 1 molowa (równoległa) w obrębie dwóch oktaw; zakres do dwóch znaków przykluczowych
- ćwiczenia z podręczników gry na gitarze wynikających z bieżącego toku nauczania
- 4 etiudy zróżnicowane technicznie
- 4 utwory dowolne zróżnicowane pod względem charakteru i okresu powstania
- 2 duety wykonywane z nauczycielem, lub z innym uczniem

M e t o d y   w e r y f i k a c j i   p o s t ę p ó w :

I semestr : przesłuchanie półroczne z następującym programem:

- gama, kadencja
- dowolna etiuda
- utwór dowolny
- utwór w duecie nauczycielem lub innym uczniem

II semestr: egzamin promocyjny z następującym programem:

- gama, kadencja
- dowolna etiuda
- utwór dowolny
- utwór w duecie nauczycielem lub innym uczniem

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA IV:

Umiejętności techniczne do opanowania:

- Gra w pozycjach
- Znajomość technik (arpeggio, tirando, apoyando, legato, barre, tremolo)
- Realizacja podstawowych ozdobników
- Artykulacja staccato, portamento, glissando
- Flażolety naturalne
- Znajomość dźwięków na chwytni (gryfie) do XII progu łącznie
- Umiejętność frazowania i operowania cieniowaniem dynamicznym
- Wibracja
- Umiejętność właściwej realizacji znaków artykulacyjnych i agogicznych w utworze
- Kształtowanie wrażliwości na właściwe brzmienie gitary
- Umiejętność czytania *avista*.
- Umiejętność gry w zespole

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

- 2 gamy i kadencje durowe i molowe w obrębie dwóch i trzech oktaw; zakres do trzech znaków przykluczowych
- 4 etiudy zróżnicowane technicznie
- 2 utwory cykliczne (jedna część sonatiny, rondo, wariacje lub dwie kontrastujące części suit)
- 2 utwory dowolne

Metody weryfikacji postępów:

I semestr : przesłuchanie półroczne z następującym programem:

- gama, kadencja
- etiuda
- utwór cykliczny
- utwór dowolny (może być w duecie nauczycielem, lub innym uczniem)

II semestr: egzamin promocyjny z następującym programem:

- gama, kadencja
- etiuda
- utwór cykliczny
- utwór dowolny (może być w duecie nauczycielem, lub innym uczniem)

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA V:

Umiejętności techniczne do opanowania:

- Znajomość technik (arpeggio, tirando, apoyando, legato, barre, tremolo)
- Rozwijanie biegłości obu rąk
- Realizacja podstawowych ozdobników
- Artykulacja staccato, portamento, glissando
- Flażolety naturalne i sztuczne
- Wibracja
- Szeroki zakres operowania dynamiką i frazowaniem
- Umiejętność samodzielnej pracy nad utworem
- Czytanie *a vista*
- Umiejętność gry w zespole

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

- 2 gamy i kadencje: 1 durowa i 1 molowa w obrębie dwóch i trzech oktaw; zakres do czterech znaków przykluczowych
- 4 etiudy zróżnicowane technicznie
- 2 utwory cykliczne (jedna część sonatiny lub sonaty, rondo, wariacje, lub 2 kontrastujące części suity)
- 1 utwór z epoki renesansu lub baroku
- 2 utwory dowolne

Metody weryfikacji postępów:

I semestr : przesłuchanie półroczne z następującym programem:

- gama, kadencja
- etiuda
- utwór cykliczny
- utwór dowolny (może być w duecie nauczycielem, lub innym uczniem)

II semestr: egzamin promocyjny z następującym programem:

- gama, kadencja
- etiuda
- utwór cykliczny
- utwór dowolny (może być w duecie nauczycielem, lub innym uczniem)

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA VI:

Umiejętności techniczne do opanowania:

- Doskonalenie poznanych technik
- Rozwijanie umiejętności interpretacji utworów oraz wiedzy o stylistyce
- Umiejętność gry zespołowej
- Umiejętność pokonywania tremy podczas występu, umiejętność właściwej koncentracji

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

- 2 gamy i kadencje: 1 durowa i 1 molowa w obrębie dwóch lub trzech oktav
- 4 etiudy zróżnicowane technicznie
- 2 utwory cykliczne (jedna część sonatiny lub sonaty, rondo, wariacje lub dwie kontrastujące części suit)
- 1 utwór polifoniczny z epoki renesansu lub baroku
- 3 utwory dowolne

Metody weryfikacji postępów:

Październik: Przesłuchanie techniczne

- gama, kadencja
- etiuda
- czytanie *a vista*
- śpiewanie piosenki z własnym akompaniamentem gitarowym

Grudzień : Przesłuchanie półroczne z następującym programem:

- etiuda
- utwór cykliczny
- utwór dowolny

Marzec: Przesłuchanie techniczne

- gama, kadencja
- etiuda
- czytanie *a vista*
- śpiewanie piosenki z własnym akompaniamentem gitarowym

Czerwiec : Egzamin promocyjny :

- etiuda
- utwór cykliczny
- utwór dowolny

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW W SEKCJI INSTRUMENTÓW SMYCZKOWYCH I GITARY

W trakcie przeprowadzania egzaminów i przesłuchań oceniane są – z uwzględnieniem wymagań edukacyjnych poszczególnych klas - następujące elementy:

- realizacja minimum programowego
- aparat gry, umiejętności techniczne
- intonacja, jakość dźwięku i estetyka brzmienia
- opanowanie pamięciowe utworów (z wyjątkiem sytuacji, gdzie wykonanie z nut jest dopuszczone)
- dokładność w realizowaniu tekstu nutowego i elementów dzieła muzycznego (dynamika, artykulacja, właściwe tempo i agogika)
- stylowość wykonania
- ogólne walory artystyczne, swoboda wykonawcza, bezstresowość, pewność, indywidualność produkcji
- sposób zachowania na scenie

Ponadto ocenie podlega praca ucznia w ciągu roku, jego frekwencja i czynne uczestnictwo we wszystkich organizowanych przez nauczyciela audycjach i koncertach w ciągu roku.

Ocenianie uczniów grających na skrzypcach odbywa się wg tych samych progów dla każdej klasy, uzależnionych od minimum programowego danej klasy. Wszystkie egzaminy i przesłuchania oceniane są punktami w skali od 0 - 25 punktów. Zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Zespołu Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu stosunek otrzymanych punktów do oceny ucznia ma się następująco:

25 punktów - ocena celująca

21-24 punkty – ocena bardzo dobra

16-20 punktów - ocena dobra

13-15 punktów – ocena dostateczna

11-12 punktów - ocena dopuszczająca

0-10 punktów - ocena niedostateczna

Ocena z egzaminu wystawiana jest przez komisję wg następującej procedury:

- a) Ocenę proponuje i uzasadnia nauczyciel prowadzący z uczniem dane zajęcia edukacyjne
- b) Ocenę ustala się w średniej arytmetycznej punktów przyznanych przez poszczególne osoby wchodzące w skład komisji i zaokrągla się do pełnych punktów w ten sposób, że części ułamkowe punktów wynoszące mniej niż 0,5 punktów pomija się, a ułamkowe części punktów wynoszące 0,5 punktu i więcej podwyższa się do pełnych punktów.
- c) Z egzaminu promocyjnego sporządza się protokół zawierający w szczególności: nazwę zajęć edukacyjnych z których był przeprowadzony egzamin, imiona i nazwiska osób wchodzących we skład komisji, termin egzaminu, imię i nazwisko ucznia, program wykonany podczas egzaminu, ustaloną ocenę klasyfikacyjną wraz z liczbą punktów uzyskanych przez ucznia. Protokół podpisują osoby wchodzące w skład komisji, stanowi on załącznik do arkusza ocen ucznia.

Ocenę celującą (25 pkt.) otrzymuje uczeń, który w pełni realizuje wymogi programowe danej klasy; jego gra jest bezbłędna od strony precyzji i jakości dźwięku, precyzji rytmicznej i utrzymania tempa. Na ocenę celującą wymagana jest gra interesująca od strony muzycznej, zawierająca elementy samodzielnej interpretacji utworu, a także bez usterek pamięciowych. Produkcja ucznia celującego jest swobodna i bezstresowa. Uczeń musi wykazać się bardzo dobrą pracą w ciągu roku szkolnego, uczestniczyć aktywnie w życiu koncertowym szkoły, musi być laureatem konkursu lub przesłuchania o randze co najmniej regionalnej lub wykazać się innymi podobnymi osiągnięciami. Uczeń chcący otrzymać ocenę celującą musi wykazać się bardzo dobrą pracą w ciągu roku szkolnego, uczestniczyć aktywnie w życiu koncertowym szkoły, wziąć czynny udział we wszystkich audycjach klasowych w ciągu roku szkolnego (co dokumentuje odpowiednim wpisem w indeksie), Laureaci konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru otrzymują ocenę celującą bez konieczności przystępowania do przesłuchania lub egzaminu.

Uczeń otrzymujący ocenę celującą potrafi wykazać się znajomością gitarowej literatury muzycznej i posiada szeroką wiedzę o twórcach i stylach wykonywanych przez siebie utworów.

Ocenę bardzo dobrą (21 - 24 pkt.) otrzymuje uczeń, który gra bezbłędnie lub prawie bezbłędnie technicznie na poziomie wymogów programowych swojej klasy. Ewentualne drobne usterki mogą być uwzględnione, pod warunkiem, że gra ucznia jest także interesująca od strony interpretacyjnej i jest pozbawiona wyraźnych luk pamięciowych. Uczeń chcący otrzymać ocenę bardzo dobrą musi wykazać się bardzo dobrą pracą w ciągu roku szkolnego, uczestniczyć aktywnie w życiu koncertowym szkoły, wziąć czynny udział we wszystkich audycjach klasowych w ciągu roku szkolnego (co dokumentuje odpowiednim wpisem w indeksie), oraz posiadać podstawową wiedzę o kompozytorze i stylu wykonywanych przez siebie utworów.

Ocenę dobrą (16 - 20 pkt.) otrzymuje uczeń, który spełnia minimum programowe danej klasy, program na egzaminach i przesłuchaniach wykonuje sprawnie i z pamięci, jego gra wykazuje pewne wady interpretacyjne i/lub techniczne. Warunkiem otrzymania oceny dobrej jest ponadto systematyczna praca w ciągu roku, umiarkowany udział w życiu koncertowym szkoły, czynne uczestnictwo we wszystkich z audycjach klasowych w ciągu roku (udokumentowanych wpisem w indeksie), oraz wykazanie się elementarną wiedzą o wykonywanym programie. Dopuszcza się nieobecność na jednej audycji klasowej w ciągu roku.

Ocenę dostateczną (13 - 15 pkt.) otrzymuje uczeń, który spełnia minimum programowe danej klasy, wykonuje program w całości. Dopuszcza się: braki pamięciowe, powtarzające się błędy techniczne i usterki interpretacyjne. Na ocenę dostateczną kwalifikuje niesystematyczna praca w ciągu roku, pod warunkiem jednak, że: uczeń uczestniczył czynnie we wszystkich z wyjątkiem dwóch audycji w ciągu roku, posiada frekwencję min. 50% obecności na lekcjach przedmiotu głównego, wykazuje zainteresowanie życiem koncertowym szkoły i rokuje nadzieje na poprawę usterek zauważonych na egzaminach i przesłuchaniach. Dopuszcza się nieobecność na dwóch audycjach klasowych w ciągu roku.

Ocenę dopuszczającą (11 - 12 pkt.) otrzymuje uczeń, który nie spełnia minimum programowego dla swojej klasy w tym sensie, że na egzaminie nie jest w stanie wykonać zadanego programu w całości, robi poważne błędy tekstowe, techniczne i interpretacyjne, nie przerobi w ciągu roku wymaganego repertuaru z powodu minimalnej pracy własnej. Ocena dopuszczająca z przedmiotu głównego jest oceną nie promującą i otrzymuje ją uczeń nie rokujący nadziei na dalszą edukację w szkole muzycznej. Ocena dopuszczająca wystawiona przez komisję egzaminacyjną jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.

Ocenę niedostateczną (0 - 10 pkt.) otrzymuje uczeń, który nie spełnił wymogów programowych dla danej klasy zarówno pod względem realizacji programu, jak i pod względem założeń technicznych dla swego roku. Jego gra nie rokuje żadnych nadziei na dalszą edukację, oraz nie mieści się nawet w wymaganiach na ocenę dopuszczającą. Ocena niedostateczna jest również oceną nie promującą. Ocena niedostateczna wystawiona przez komisję egzaminacyjną jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.

Wymogi edukacyjne zaktualizowano i przyjęto na posiedzeniu

Sekcji Instrumentów Smyczkowych i Gitary

dnia 09. 09. 2024